

ĐỀ CƯƠNG TUYÊN TRUYỀN
TUẦN LỄ BIỂN VÀ HẢI ĐẢO VIỆT NĂM 2013 HƯỚNG ỨNG NGÀY
MÔI TRƯỜNG THẾ GIỚI (05/6) VÀ NGÀY ĐẠI DƯƠNG THẾ GIỚI
(08/6)

I. Lịch sử, ý nghĩa của Ngày Đại dương thế giới

1. Lịch sử của ngày đại dương thế giới

"Ngày Đại dương Thế giới" (World Ocean Day) là sáng kiến lần đầu tiên được Chính phủ Canada đề xuất vào năm 1992 tại Hội nghị Thượng đỉnh Trái đất tại Rio de Janeiro. Sau đó được Ủy ban Hải dương học liên Chính phủ (IOC) của UNESCO thừa nhận vào Năm quốc tế Đại dương 1998 tổ chức tại Lisbon (Bồ Đào Nha), khi ấy Việt Nam cũng tham gia sự kiện này.

Từ năm 2002, Dự án Đại dương (Ocean Project) của Liên hiệp quốc và Mạng lưới Đại dương toàn cầu (World Ocean Network) đã giúp thúc đẩy và phối hợp các sự kiện của Ngày Đại dương Thế giới trên nhiều quốc gia với các tổ chức quản lý, điều hành các công viên biển, vườn thú, bảo tàng và các tổ chức bảo tồn, các trường đại học, trường học, và các doanh nghiệp. Mỗi năm thu hút ngày càng tăng số lượng các nước và các tổ chức tham gia hưởng ứng sự kiện này.

Nhờ những nỗ lực toàn cầu không mệt mỏi nói trên, từ năm 2009 Đại hội đồng Liên hiệp quốc đã chính thức chọn ngày 08 tháng 06 hàng năm là **Ngày Đại dương Thế giới**.

Mục tiêu chung của việc tổ chức Ngày Đại dương Thế giới là nâng cao nhận thức cho công chúng và các nhà quản lý về vai trò cực kỳ quan trọng của biển và đại dương trong đời sống hàng ngày của chúng ta, và cổ vũ các hành vi "vì sự bền vững của biển cả".

Ngày Đại dương Thế giới còn là ngày mọi người trên hành tinh chúng ta kỷ niệm và tôn vinh những giá trị của đại dương cho sự sống, cho những gì nó cung cấp cho con người và những gì mà nó đại diện.

Mạng lưới đại dương toàn cầu phát động chủ đề năm 2013 của Ngày Đại dương thế giới là "**Cùng chung sức - Chúng ta có sức mạnh bảo vệ đại dương**" (*Together We have the power to protect the ocean*) với ý nghĩa: **Mỗi người góp một phần công sức nhỏ - Chúng ta sẽ có sức mạnh to lớn để bảo vệ đại dương.**

Hoạt động tổ chức các sự kiện nhằm hưởng ứng Ngày Đại dương thế giới nhằm tập trung sự chú ý của mọi tầng lớp lao động về tầm quan trọng của đại dương, khuyến khích sự quan tâm chính trị và hành động bảo vệ đại dương. Năm 2013 sẽ là một môi trường mở để chúng ta đạt được mục tiêu khơi dậy những hành động bảo vệ đại dương của cộng đồng.

Các cơ quan LHQ như Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa của LHQ (UNESCO), Chương trình Phát triển LHQ (UNDP), Tổ chức Hàng hải quốc tế (IMO) và Tổ chức Lương Nông LHQ (FAO) đã đề xuất 10 đề nghị bảo vệ các đại dương bao gồm:

- 1.1. Xây dựng thị trường các bon xanh toàn cầu như là phương tiện tạo ra các thành quả kinh tế trực tiếp thông qua bảo vệ môi trường sống;
- 1.2. Lấp đầy khoảng cách về quản lý các đại dương thông qua tăng cường thực thi Công ước LHQ về luật biển;
- 1.3. Hỗ trợ phát triển các nền kinh tế xanh ở các quốc đảo nhỏ đang phát triển;
- 1.4. Thúc đẩy nghiên cứu về quá trình axit hóa đại dương cùng cách thức thích nghi và làm giảm quá trình này;
- 1.5. Tăng cường năng lực thể chế giám sát khoa học các đại dương và khu vực ven biển;
- 1.6. Cải tổ và tăng cường các tổ chức khu vực quản lý đại dương;
- 1.7. Tăng cường khuôn khổ pháp lý để xử lý các loài thủy sản xâm lấn;
- 1.8. Thúc đẩy ngư nghiệp và nuôi trồng thủy sản có trách nhiệm;
- 1.9. Xanh hóa nền kinh tế dinh dưỡng để giảm sự mất ô xy ở các đại dương và thúc đẩy an ninh lương thực;
- 1.10. Tăng cường phối hợp, liên kết và hiệu lực của hệ thống LHQ về các vấn đề đại dương;

LHQ nhấn mạnh thực hiện các mục tiêu và đề nghị này cần nỗ lực lớn của các nước, các tổ chức liên Chính phủ và cộng đồng quốc tế. Thành công phụ thuộc vào các quá trình chính sách thích hợp và các thỏa thuận thể chế hiệu quả, vì vậy cần các cam kết và tài trợ của cộng đồng quốc tế, các quốc gia và các ngành công nghiệp.

Các nước đặc biệt lo ngại về tình trạng khai thác quá mức các nguồn hải sản, nạn ô nhiễm và ôxít hóa các đại dương cũng như tác động của BĐKH đến đa dạng sinh học biển và đại dương. Các hiện trạng này đe dọa cuộc sống của con người cũng như các cơ hội đạt được các mục tiêu phát triển. Vì vậy, cộng đồng quốc tế cần hành động tập thể để đảm bảo tất cả các nước và mọi người đều được hưởng lợi từ các nguồn tài nguyên biển và đại dương.

2. Ý nghĩa các hoạt động hưởng ứng Ngày Đại dương thế giới

Các hoạt động hưởng ứng Ngày Đại dương Thế giới sẽ góp phần vào bảo vệ đại dương của chúng ta trong tương lai, cũng như chính nhu cầu bảo tồn các giá trị của đại dương cho các thế hệ tương lai, giúp cho chúng ta:

- *Có những quan điểm đổi mới và sáng tạo* - khuyến khích cá nhân suy nghĩ về những gì đại dương cũng như những gì nó cung cấp tất cả chúng ta với hy vọng bảo tồn nó cho hiện tại và các thế hệ tương lai.

- *Khám phá đại dương*, bao gồm sự phong phú của sinh vật biển đẹp và đa dạng và môi trường sống, cách hành động hàng ngày của chúng ta ảnh hưởng đến chúng và cách thức để chúng ta liên kết với nhau chung tay bảo vệ đại dương.

- *Thay đổi lối sống của chúng ta* – tất cả chúng ta đều liên kết với nhau thông qua đại dương. Bằng việc chăm sóc cho tương lai sau này, chúng ta đang làm những công việc như một người chăm sóc các đại dương, cần tạo ra những thay đổi nhỏ đối với thói quen hàng ngày để được hưởng lợi rất nhiều hành tinh xanh của chúng ta.

- *Kỷ niệm* – là hoạt động cần thiết để mọi người dù sống ở trong lục địa hay ở các vùng ven biển đều có thể kết nối với các đại dương; dành thời gian để suy nghĩ về cách đại dương ảnh hưởng đến ta, và làm thế nào ta có ảnh hưởng đến các đại dương, và sau đó tổ chức hoặc tham gia vào các hoạt động chào mừng Ngày Đại dương thế giới.

II. Tuần lễ Biển và Hải đảo Việt Nam

Nhận thức rõ tầm quan trọng của công tác quản lý nhà nước về biển và hải đảo vì sự phát triển bền vững đất nước, cũng như ý nghĩa quan trọng của Ngày Đại dương Thế giới, năm 2008 Tổng cục Biển và Hải đảo Việt Nam, ngay từ những tháng đầu thành lập đã xin Bộ Tài nguyên và Môi trường cho phép tổ chức Tọa đàm nhân sự kiện này. Cuộc tọa đàm đã thu hút sự quan tâm của nhiều bộ, ngành trung ương và các tổ chức quốc tế, tổ chức phi chính phủ tại Việt Nam. Các đại biểu đều đồng nhất về nhận thức cần phải tổ chức Tháng hoặc Tuần lễ biển, hải đảo của Việt Nam để có những hành động thiết thực hưởng ứng Ngày đại dương Thế giới 8/6.

Với tư cách là một quốc gia biển, Chính phủ Việt Nam là một trong số 9 quốc gia đầu tiên tổ chức các sự kiện chào mừng ngày Đại dương Thế giới vào tháng 6 năm 2009 trong khuôn khổ Tuần lễ Biển và Hải đảo Việt Nam.

1. Tuần lễ Biển và Hải đảo Việt Nam được coi là một sự kiện trong lĩnh vực biển và hải đảo ở nước ta

Tuần lễ Biển và Hải đảo Việt Nam được Chính phủ quy định trong Nghị định số 25/2009/NĐ-CP ngày 06/3/2009. Tại Công văn số 950/TTg-KTN ngày 12/6/2009, Thủ tướng Chính phủ giao Bộ Tài nguyên và Môi trường chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành liên quan và các địa phương ven biển tổ chức từ ngày 01 đến ngày 08 hàng năm, để hưởng ứng Ngày Môi trường thế giới (ngày 05 tháng 6) và Ngày Đại dương thế giới (ngày 08 tháng 6); Quyết định số 373/2010/QĐ-TTg ngày 23 tháng 3 năm 2010 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án “Đẩy mạnh công tác tuyên truyền về quản lý, bảo vệ và phát triển

bền vững biển và hải đảo Việt Nam” cũng được ghi trong các nhiệm vụ cụ thể. Như vậy, việc tổ chức Tuần lễ Biển và Hải đảo Việt Nam đã có căn cứ pháp lý.

Tuần lễ Biển và hải đảo Việt Nam chính thức trở thành một hoạt động thường niên kể từ năm 2009, Bộ Tài nguyên và Môi trường xác định đây là sự kiện quan trọng không chỉ có ý nghĩa sâu sắc và mang tầm quốc gia còn có ý nghĩa cả về phương diện quốc tế.

2. Ý nghĩa của Tuần lễ Biển và Hải đảo Việt Nam

Tuần lễ Biển, Hải đảo Việt Nam là sự kiện duy nhất tôn vinh biển, hải đảo và đề bày tỏ mối quan tâm gắn bó của con người với biển, đảo vì tương lai của chính chúng ta. Mục tiêu chung của việc tổ chức Tuần lễ Biển, Hải đảo Việt Nam là nâng cao nhận thức cho cộng đồng và các nhà ra quyết định về vai trò quan trọng của biển, đảo trong đời sống qua đó cổ vũ các hành vi “vì sự bền vững của biển cả”.

Biển nước ta giàu tài nguyên thiên nhiên, là nơi sinh sống của hàng chục triệu người dân đất Việt, là địa bàn chiến lược trong bảo vệ và phát triển đất nước, là phần Tỏ quốc thiêng liêng trên biển của đất nước ta trong bối cảnh hội nhập quốc tế. Vì vậy Tuần lễ Biển và Hải đảo Việt Nam hàng năm là dịp để Việt Nam khẳng định tiềm lực lớn về kinh tế biển; thể hiện ý chí quyết tâm phát triển toàn diện ngành nghề biển, bảo vệ tài nguyên môi trường vùng biển, đảo bền vững. Đồng thời với việc đẩy mạnh chương trình hành động cụ thể để nước ta trở thành một quốc gia mạnh về biển, giàu lên từ biển, đồng thời bảo vệ vững chắc chủ quyền, quyền chủ quyền quốc gia trên biển.

Kỷ niệm ngày Đại dương thế giới (8/6) và Tuần lễ Biển và Hải đảo Việt Nam hàng năm là dịp để tôn vinh những giá trị của biển, đảo và đại dương, để nước ta khẳng định tiềm lực lớn về kinh tế biển; thể hiện ý chí quyết tâm phát triển toàn diện ngành nghề biển, bảo vệ tài nguyên môi trường vùng biển đảo bền vững và bảo vệ vững chắc chủ quyền Quốc gia trên biển. Hưởng ứng Tuần lễ Biển, Hải đảo Việt Nam còn là dịp để tuyên truyền, vận động mọi người dân nâng cao ý thức bảo vệ nguồn tài nguyên thiên nhiên, bảo tồn và phát huy giá trị của tài nguyên và môi trường biển, đảo; lòng tự hào, ý thức dân tộc đối với chủ quyền vùng biển của tổ quốc, góp phần giữ vững ổn định và phát triển đất nước. Phấn đấu đến năm 2020, kinh tế biển đóng góp 53-55% GDP, 55-60% kim ngạch xuất khẩu của cả nước, giải quyết tốt các vấn đề an sinh xã hội đất nước.

Với sự hưởng ứng nhiệt tình của các cấp, các ngành, các địa phương trong việc kỷ niệm Ngày Đại dương thế giới và hưởng ứng Tuần lễ biển và Hải đảo Việt Nam (01 – 8/6), hy vọng công tác tuyên truyền về bảo vệ tài nguyên và môi trường biển, đảo sẽ có những chuyển biến tích cực và sâu rộng hơn, nhằm góp phần thực hiện Chiến lược biển Việt Nam đến năm 2020 tại Nghị quyết Hội nghị lần thứ 4, BCH Trung ương Đảng khóa X đã đề ra. Đây cũng là công việc cần thiết để duy trì một truyền thống mới để khai thác, sử dụng và phát triển bền

vững biển, đảo Việt Nam và nhờ đó góp phần vào việc giữ cho đại dương của nhân loại được khỏe mạnh, đặc biệt là cho các thế hệ tương lai của chúng ta.

3. Các hoạt động hưởng ứng Tuần lễ Biển và Hải đảo Việt Nam

Thực hiện chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại công văn số 950/TTg-KTN ngày 12/6/2009, từ năm 2010, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã chủ trì, phối hợp với một số Bộ, ngành và địa phương ven biển tổ chức Tuần lễ Biển và Hải đảo Việt Nam (từ ngày 1 đến ngày 8 tháng 6) với nhiều hoạt động sôi nổi, thiết thực, tạo được sự quan tâm, ủng hộ của dư luận xã hội qua đó góp phần nâng cao nhận thức của các ngành, các cấp và nhân dân về vị trí, vai trò của biển, hải đảo đối với sự phát triển kinh tế - xã hội đất nước cũng như công tác quản lý tổng hợp, thống nhất về biển và hải đảo hiện nay.

Tiếp nối thành công của Tuần lễ Biển và Hải đảo Việt Nam những năm qua, năm 2013, Tổng cục Biển và Hải đảo Việt Nam được Bộ Tài nguyên và Môi trường tiếp tục giao tổ chức “Tuần lễ Biển và Hải đảo Việt Nam”. Sự kiện này sẽ tổ chức tại tỉnh Hà Tĩnh từ ngày 07 đến ngày 08 tháng 6 năm 2013, với chủ đề **“Chung tay hành động vì biển đảo quê hương”**.

Hà Tĩnh có bờ biển dài 137 km. Do chế độ thủy triều, độ sâu, địa mạo, địa hình, đường đẳng sâu đáy biển, gió mùa Đông Bắc... nên vùng biển này có đầy đủ thực vật phù du của Vịnh Bắc Bộ (có 193 loài tảo) và lượng phù sa của vùng sông Hồng, sông Cả, sông Mã tạo ra nhiều nguồn thức ăn cho các loại hải sản sinh sống, cư trú. Trữ lượng cá 8 - 9 vạn tấn/năm; tôm, mực, moi... 7 - 8 ngàn tấn/năm nhưng mới khai thác được 20 - 30%.

Biển Hà Tĩnh có 267 loài cá thuộc 97 họ trong đó 60 loài có giá trị kinh tế cao, có 27 loài tôm; vùng ven biển rất thuận lợi cho việc sản xuất muối và nuôi tôm, cua, ốc, nghêu, hào... Hà Tĩnh có nền kinh tế biển phát triển đa dạng với các khu công nghiệp ven biển; Dịch vụ du lịch ven biển...; có lợi thế cảng nước sâu: Cụm cảng Vũng Áng - Sơn Dương, Xuân Hải và nguồn tài nguyên thiên nhiên biển phong phú, đa dạng sinh học cao, có ý nghĩa quốc gia và quốc tế về tài nguyên biển, đất ngập nước và cảnh quan môi trường.

Tuần lễ Biển và Hải đảo Việt Nam năm 2013 được tổ chức ở quy mô cấp quốc gia, với việc tham gia hưởng ứng của các Bộ, ban, ngành, các địa phương, nhất là các tỉnh, Thành phố ven biển. Tại TP. Hà Tĩnh, tỉnh Hà Tĩnh, Bộ Tài nguyên và Môi trường cùng với Ủy ban nhân dân tỉnh Hà Tĩnh sẽ tổ chức một số nội dung hoạt động chính sau đây:

3.1. Diễn đàn Thương hiệu Biển Việt Nam lần thứ V với chủ đề “Khu bảo tồn biển với việc phát triển bền vững tài nguyên môi trường biển, đảo”

Diễn đàn Thương hiệu biển Việt Nam lần đầu tiên được tổ chức vào tháng 6 năm 2009 tại thành phố Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh với chủ đề “Kết nối địa phương và quốc tế”. Từ đó đến nay diễn đàn Thương hiệu biển Việt Nam đã trở

thành một sự kiện lớn, quan trọng trong hoạt động quản lý nhà nước về biển, hải đảo của nước ta và là sự kiện được Tổng cục Biển và Hải đảo Việt Nam tổ chức thường niên, thúc đẩy việc quảng bá thương hiệu biển Việt Nam trong nước cũng như trên thế giới. Thành công của Diễn đàn Thương hiệu biển những năm qua đã khẳng định diễn đàn đã đi vào giai đoạn phát triển có chất lượng, phát triển bền vững, thúc đẩy kinh tế tăng trưởng ổn định, bảo vệ tài nguyên thiên nhiên, môi trường và tạo việc làm cho cư dân các đảo, quần đảo của Việt Nam. Diễn đàn Thương hiệu biển Việt Nam lần thứ V với chủ đề “Khu bảo tồn biển với việc phát triển bền vững tài nguyên môi trường biển, đảo” được tổ chức tại Thành phố Hà Tĩnh, tỉnh Hà Tĩnh vào ngày 07 tháng 6 năm 2013, đây là một trong những nội dung quan trọng trong chuỗi sự kiện của Tuần lễ Biển và Hải đảo Việt Nam năm nay (từ ngày 01 đến ngày 08 tháng 6 năm 2012 – chủ đề “Chung tay hành động vì biển đảo quê hương”).

Mục tiêu:

- Việc thiết lập các khu bảo tồn nhằm “duy trì các quá trình sinh thái quan trọng và các hệ thống nuôi dưỡng sự sống, đảm bảo việc sử dụng lâu bền các loại sinh vật và hệ sinh thái và bảo tồn các dạng sinh học” trước tình trạng khai thác quá mức hiện nay các khu bảo tồn biển được thiết lập và quản lý tốt giúp cho nhiều loài sinh vật biển tránh sự hủy diệt sinh thái và duy trì các nguồn gen để sử dụng trong công nghệ sinh học nhằm tạo ra những giống loài sinh vật biển có năng suất và chất lượng cao góp phần phát triển kinh tế biển cải thiện sinh kế của cộng đồng ngư dân các địa phương ven biển.

- Trao đổi, thảo luận, chia sẻ thông tin, kinh nghiệm quản lý xây dựng, bảo vệ và khai thác tài nguyên trong các khu bảo tồn giữa các địa phương có khu bảo tồn biển (đặc biệt là 28 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương ven biển) và giữa các địa phương với các tổ chức trong nước và quốc tế nhằm duy trì các lợi ích về môi trường tự nhiên đặc biệt là môi trường biển và bảo vệ cảnh quan thiên nhiên môi trường của Việt Nam.

Nội dung: Diễn đàn hướng đến những nội dung trao đổi chính sau:

- Quy hoạch hệ thống các khu bảo tồn biển nhằm bảo vệ, bảo tồn nguồn lợi thủy sản, bảo vệ môi trường sinh thái biển.

- Nghiên cứu, bổ sung các chính sách, văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến quản lý các khu bảo tồn biển. Công tác thông tin, tuyên truyền về lợi ích và trách nhiệm của xã hội đối với các khu bảo tồn biển.

- Xây dựng, phát triển và khẳng định Thương hiệu biển Việt Nam gắn với xây dựng và quản lý bền vững, có hiệu quả các khu bảo tồn biển.

- Chia sẻ kinh nghiệm của các địa phương, cơ quan quản lý các khu bảo tồn biển, tổ chức, doanh nghiệp, cộng đồng dân cư trong quá trình xây dựng quản lý khu bảo tồn biển.

3.2. Diễn đàn Kinh tế Biển Việt Nam lần thứ IV

Năm 2013, theo kế hoạch đã định, Bộ Kế hoạch Đầu tư làm chủ trì và Hiệp hội Doanh nghiệp đầu tư nước ngoài tiếp tục phối hợp với Tổng cục Biển và Hải đảo Việt Nam tổ chức Diễn đàn Kinh tế Biển Việt Nam lần thứ IV tại thành phố Hà Tĩnh trong ngày 08/6/2013.

3.3. Truyền hình trực tiếp Chương trình Mít tinh kỷ niệm ngày Đại dương Thế giới và Tuần lễ Biển và Hải đảo Việt Nam năm 2013 với chủ đề “Chung tay hành động vì biển đảo quê hương”.

Đây sẽ là sự kiện thu hút nhiều tổ chức, nhiều lực lượng tham gia tạo ra một chiến dịch truyền thông mang tính xã hội hóa các hoạt động tuyên truyền về môi trường, về biển, hải đảo, về công tác quản lý nhà nước tổng hợp và thống nhất về biển, hải đảo hiện nay.

Các câu khẩu hiệu trong Tuần lễ Biển và Hải đảo Việt Nam năm 2013
Chủ đề “Khai thác đi đôi với bảo vệ môi trường biển, hải đảo”

1. Bảo vệ biển là bảo vệ chính cuộc sống của chúng ta.
2. Chung tay vì sự phát triển bền vững biển, hải đảo quê hương.
3. Vì tương lai, hãy khai thác hợp lý và bảo vệ tài nguyên môi trường biển.
4. Đại dương xanh, tương lai xanh.
5. Việt Nam mạnh về biển, làm giàu từ biển.
6. Hãy nhuộm xanh nền kinh tế biển.
7. Phát triển kinh tế biển phải gắn liền với bảo vệ môi trường biển.
8. Hãy hành động vì sự phát triển bền vững của Đại dương và hệ sinh thái biển.
9. Vì tương lai đất nước, hãy giữ lấy màu xanh biển, hải đảo.
10. Nhiệt liệt hưởng ứng Tuần lễ Biển và Hải đảo năm 2013.

